

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PAOLO MENGOZZI
21 päivänä heinäkuuta 2016¹

Asia C-258/15

Gorka Salaberria Sorondo
vastaan
Academia Vasca de Policía y Emergencias

(Ennakkoratkaisupyyntö – Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco
(Baskimaan itsehallintoalueen ylin tuomioistuin, Espanja))

Ennakkoratkaisupyyntö — Yhdenvertainen kohtelu työssä ja ammatissa — Ikä syrjintä — Direktiivi 2000/78/EY — Baskimaan itsehallintoalueen poliisin virkaan nimittämiseksi järjestettävään valintamenettelyyn osallistumiselle asetettu 35 vuoden ikäraja — Fyysiset kyvyt — Todellinen ja ratkaiseva työhön liittyvä vaatimus — Poliisin yksiköiden operatiivisuuden ja moitteettoman toiminnan varmistamista koskeva tavoite — Kohtuullisen työssöölojakson ennen eläkkeelle jäämistä varmistamista koskeva tavoite — Koulutusvaatimukseen liittyvä tavoite — Oikeasuhteisuus

I Johdanto

1. Directora General de la Academia Vasca de Policía y Emergencias (Baskimaan poliisi- ja pelastusopiston pääjohtaja, Espanja) julkaisi 1.4.2014 tekemällään päätöksellä² hakuilmoituksen, joka koski valintamenettelyä Ertzaintzan (Baskimaan poliisi) poliisimiesten perustason (Escala Básica) viran täyttämiseksi. Tämän päätöksen 2 osan 1 kohdan c alakohdasta ilmenee, että hakijat hyväksyttiin osallistumaan valintamenettelyyn vain, jos he olivat ilmoittautuessaan 18–35-vuotiaita.

2. Gorka Salaberria Sorondo, joka on yli 35-vuotias, ilmoittautui valintamenettelyyn. Hänet suljettiin ensin pois menettelystä, mutta hänelle annettiin lopulta mahdollisuus osallistua menettelyyn väliaikaisesti siihen asti, kun annettaisiin ratkaisu kumoamiskanteesta, jonka hän oli nostanut hakuilmoituksesta 1.4.2014 tehdyn päätöksen 2 osan 1 kohdan c alakohdasta.³

3. Poliisikunta, jota varten valintamenettely järjestettiin, on Baskimaan itsehallintoalueen poliisi. Valtion turvallisuudesta vastaavien viranomaisten, itsehallintoalueiden poliisikunnan sekä paikallispoliisin tehtävät määritellään valtion turvallisuudesta vastaavista viranomaisista 13.3.1986 annetussa laissa 2/1986 (Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado, jäljempänä laki 2/1986).⁴ Lain 2/1986 38 §:n 1 momentissa säädetään itsehallintoalueiden osalta, että niiden toimivaltaan kuuluvien tehtävien mukaisesti niiden poliisikunnat valvovat itsehallintoalueen elinten antamien säännösten ja yksittäisten määräysten noudattamista, valvovat ja suojelevat itsehallintoalueen ihmisiä, elimiä, rakennuksia, laitoksia ja kiinteistöjä rakennelmineen ja niiden

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Boletín Oficial del País Vasco nro 63, 1.4.2014.

3 — Salaberria Sorondo epäonnistui valintamenettelyyn viidennessä kokeessa, joka oli henkilökohtainen haastattelu. Hän nosti myös tästä hylkäyksestä kanteen, joka oli edelleen vireillä tämän ennakkoratkaisupyyntöasian vireillepanohetkellä.

4 — BOE nro 63, 14.3.1986.

hallintoa takaamalla laitosten normaalin toiminnan ja niiden palvelujen käyttäjien turvallisuuden, tutkivat itsehallintoalueen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa ja ilmoittavat kaikesta lainvastaisesta toiminnasta sekä turvautuvat pakkokeinoihin itsehallintoalueen toteuttamien toimien tai antamien määräysten pakkotäytäntöönpanon yhteydessä. Itsehallintoalueiden poliisikunnat hoitavat myös tehtäviään yhteistyössä valtion turvallisuudesta vastaavien viranomaisten kanssa, ja niiden on siinä yhteydessä valvottava valtion lakien ja säännösten noudattamista ja taattava keskeisten julkisten palvelujen toiminta, osallistuttava rikospoliisiin tehtäviin, valvottava julkisia paikkoja, suojeltava mielenosoituksia ja ylläpidettävä järjestystä suurissa yleisöapahtumissa – –”.⁵ Kun kyseessä on rinnakkainen yhteistoiminta valtion turvallisuudesta vastaavien viranomaisten kanssa, itsehallintoalueiden poliisin on tehtävä yhteistyötä yksityisten riitojen sovittelussa, annettava apua onnettomuuksien, luonnonmullistusten ja yleisten hätätilanteiden yhteydessä osallistumalla laissa tarkoitettulla tavalla väestönsuojelusuunnitelmien täytäntöönpanoon, valvottava luonnon- ja ympäristönsuojelua, vesivarojen suojelua sekä metsästyks-, kalastus- ja metsänhoitoalueiden luonnonvarojen tai muiden luontoon liittyvien arvojen säilyttämistä koskevien säännösten noudattamista.⁶

4. Baskimaan poliisista 17.7.1992 annetussa laissa 4/1992 (Ley 4/1992 de Policía del País Vasco, jäljempänä laki 4/1992)⁷ säädetään Baskimaan poliisin tehtävistä, että ”Baskimaan itsehallintoalueen toimivallan puitteissa Ertzaintzan [Baskimaan itsenäiset poliisivoimat] keskeisenä tehtävänä on suojella henkilöitä ja omaisuutta, taata oikeuksien ja vapauksien vapaa käyttäminen ja valvoa kansalaisten turvallisuutta koko itsehallintoalueella. Tässä tarkoituksessa se hoitaa tehtäviä, jotka oikeusjärjestyksessä annetaan valtion turvallisuudesta vastaaville viranomaisille”.⁸ Tästä laista ilmenee lisäksi, että Baskimaan poliisi muodostuu eri virkatasoista tai -luokista. Baskimaan poliisikunnan ensimmäinen taso eli perustaso (Escala Básica) – taso, jolla järjestettiin valintamenettely, johon Salaberria Sorondo halusi osallistua – kattaa ”täytäntöönpanotehtävät, joita poliisin tehtävät edellyttävät, sekä yhden tai useamman, virkatason operatiivisissa tehtävissä olevan virkamiehen johtamiseen liittyvät tehtävät”.⁹ Laissa 4/1992 annetaan Baskimaan hallituksen tehtäväksi määrittää ”asetuksella lääketieteelliset syyt, joiden vuoksi palvelukseenotto Baskimaan poliisivoimien yksiköiden eri virkatasoille ja ryhmiin ei ole mahdollista, sekä hakijoilta vaadittavat ikää ja kokoa koskevat edellytykset”.¹⁰

5. Asetuksen 315/1994 kolmannesta muutoksesta annetulla asetuksella 120/2010 (Decreto 120/2010 de tercera modificación del decreto 315/1994)¹¹ muutettiin siten Baskimaan poliisin valintamenettelyihin ja koulutukseen sovellettavien sääntöjen hyväksymisestä 19.7.1994 annetun asetuksen 315/1994 (Decreto 315/1994 por el que se aprueba el Reglamento de Selección y Formación de la Policía del País Vasco) 4 §:n b kohtaa säätämällä 35 vuoden ikä ikärajaksi valintamenettelyyn osallistumiselle.¹²

6. Salaberria Sorondo epäilee ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa tällä tavoin muutetun asetuksen 315/1994 4 §:n b kohdan yhteensopivuutta yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27.11.2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY¹³ säännösten kanssa.

5 — Lain 2/1986 38 §:n 2 momentti.

6 — Lain 2/1986 38 §:n 3 momentti.

7 — BOE nro 39, 15.2.2012.

8 — Lain 4/1992 26 §:n 1 momentti.

9 — Lain 4/1992 106 §:n 1 momentti.

10 — Lain 4/1992 kahdeksas lisäsäännös.

11 — Boletín Oficial del País Vasco nro 82.

12 — Asetuksen 315/1994 alkuperäisessä versiossa vahvistettiin kyseiseksi ikärajaksi 30 vuotta ennen kuin sitä nostettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2002 32 vuoteen.

13 — EYVL 2000, L 303, s. 16.

7. Direktiivin 2000/78 tarkoituksena on sen 1 artiklan mukaan ”luoda yleiset puitteet uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjumiselle työssä ja ammatissa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen toteuttamiseksi jäsenvaltioissa”.¹⁴

8. Sinä säädetään lisäksi, että ”välittömänä syrjintänä pidetään sitä, että henkilöä kohdellaan jonkin 1 artiklassa tarkoitetun seikan perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai voitaisiin kohdella vertailukelpoisessa tilanteessa”.¹⁵

9. Direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdassa säädetään kuitenkin, että ”jäsenvaltiot voivat säätää, että erilainen kohtelu, joka perustuu johonkin 1 artiklassa tarkoitettuun seikkaan liittyvään ominaisuuteen, ei ole syrjintää, jos tiettyjen työtehtävien luonteen tai niiden yhteyksien vuoksi, joissa tehtävät suoritetaan, kyseinen ominaisuus on todellinen ja ratkaiseva työhön liittyvä vaatimus, edellyttäen, että tavoite on oikeutettu ja että vaatimus on oikeasuhteinen”. Lisäksi direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että ”jäsenvaltiot voivat säätää, että ikään perustuvaa erilaista kohtelua ei pidetä syrjintänä, jos sillä on kansallisen lainsäädännön puitteissa objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu, erityisesti työllisyyspoliittinen, työmarkkinoita tai ammatillista koulutusta koskeva oikeutettu tavoite, ja jos tämän tavoitteen toteuttamiskeinot ovat asianmukaiset ja tarpeen”. Tällaista erilaista kohtelua ”voi olla erityisesti – – enimmäisiän vahvistaminen työhönoton edellytykseksi kyseisen toimen koulutusvaatimusten perusteella tai jotta työ voisi kestää kohtuullisen ajan ennen eläkkeelle siirtymistä”.¹⁶

10. Koska Salaberria Sorondo katsoi hakuilmoituksen olevan direktiivin 2000/78 säännösten vastainen, hän teki hallintovalituksen valintamenettelyn järjestämisestä Baskimaan itsehallintoalueen poliisin perustason viran täyttämiseksi 1.4.2014 tehdystä päätöksestä.

11. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että kansalliset tuomioistuimet ovat antaneet useaan kertaan ratkaisuja eri poliisikuntien palvelukseenotossa asetetuista ikärajoista. Se on itse jo todennut, että 32 vuoden ikäraja oli direktiivin 2000/78 mukainen. Unionin tuomioistuin totesi kuitenkin tuomiossaan *Vital Pérez*,¹⁷ että tämä direktiivi oli esteenä Oviedon (Espanja) kunnan paikallispoliisin poliisimiesten työhönoton edellytykseksi asetetulle 30 vuoden ikärajalle. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa kuitenkin, että Baskimaan itsehallintoalueen poliisin hoitamat tehtävät poikkeavat niistä, jotka unionin tuomioistuin tutki tuomiossaan *Vital Pérez*,¹⁸ muun muassa siinä, että Baskimaan itsehallintoalueen poliisi saattaa joutua harjoittamaan tehtäviä, jotka on lähtökohtaisesti annettu valtion turvallisuudesta vastaaville viranomaisille.¹⁹ Lisäksi Espanjan oikeusjärjestyksessä ikärajat vaihtelevat ammattikunnan ja tehtävien mukaan, mutta ne vahvistetaan lainsäätäjän tekemän arvioinnin perusteella. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa lisäksi, että kansainvälisellä tasolla käytäntö on erityisen hajanaisista, eivätkä valtiot, jotka eivät aseta mitään ikärajaa, ole harvinaisia.²⁰ Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin näyttää

14 — Direktiivin 2000/78 1 artikla.

15 — Direktiivin 2000/78 2 artiklan 2 kohdan a alakohta.

16 — Direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan c alakohta.

17 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

18 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

19 — Valtion turvallisuudesta vastaavien viranomaisten tehtävät on määritelty lain 2/1986 11 §:ssä. Niihin kuuluu lakien ja yleisten säännösten noudattamisen valvominen panemalla täytäntöön viranomaisten toimivaltansa puitteissa antamat määräykset, henkilöiden auttaminen ja suojeleminen sekä mistä tahansa syystä uhattuna olevan omaisuuden suojelemisen ja valvonnan turvaaminen, sellaisten julkisten laitteiden ja tilojen valvonta ja suojeleminen, joiden osalta tämä on tarpeen, hyvin tärkeiden henkilöiden suojelemisen ja turvallisuuden takaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilyttäminen ja tarvittaessa palauttaminen, rikosten tutkiminen niistä epäiltyjen selvittämiseksi ja kiinni ottamiseksi, rikosentekovälineiden, rikoksella aikaansaatuisten esineiden ja todisteiden takavarikoiminen ja toimittaminen toimivaltaisen tuomarin tai tuomioistuimen käytettäväksi sekä asianmukaisen teknisten ja asiantuntijalausuntojen laatiminen, rikosten ehkäiseminen, kaikkien yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvien tietojen kerääminen, vastaanottaminen ja tutkiminen sekä rikollisuuden ehkäisemistä koskevien keinojen ja tekniikoiden tutkiminen, suunnittelu ja toteuttaminen sekä yhteistyö pelastustoimen yksiköiden kanssa vakavan vaaran, luonnonmullistusten tai yleisten hätätilanteiden yhteydessä.

20 — Tuomioistuin mainitsee tässä yhteydessä esimerkkinä Amerikan yhdysvallat, Israelin valtion, Norjan kuningaskunnan ja Uuden Seelannin sekä Euroopan unionin jäsenvaltioiden osalta Tanskan kuningaskunnan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan.

ajattelevan, että poliisin toiminnan erityislaatuisuuden vuoksi on perusteltua vahvistaa enimmäisikä sille, että hakija voidaan ottaa ensi kertaa poliisin virkaan, koska asianomainen saattaa saada minkä tahansa poliisitehtävän, joka kuuluu Baskimaan poliisin kaltaiselle poliisin koko toimialalla toimivalle viranomaiselle.

II Ennakkoratkaisukysymys ja asian käsittely unionin tuomioistuimessa

12. Koska Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Baskimaan itsehallintoalueen ylin tuomioistuin, Espanja) on näin ollen epävarma unionin oikeuden tulkinnasta, se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen, joka on saapunut unionin tuomioistuimen kirjaamoon 1.6.2015:

”Onko Baskimaan itsehallintoalueen poliisin virkaan nimittämiseksi järjestettävään valintamenettelyyn osallistumiselle asetettu 35 vuoden yläikäraja direktiivin 2000/78 2 artiklan 2 kohtaa, 4 artiklan 1 kohtaa ja 6 artiklan 1 kohdan c alakohdtaa koskevan tulkinnan mukainen?”

13. Kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet pääasian kantaja, pääasian vastaaja, Espanjan hallitus, Irlanti, Ranskan ja Italian hallitukset sekä Euroopan komissio. Näitä kaikkia osapuolia kuultiin myös istunnossa, joka pidettiin unionin tuomioistuimessa 30.5.2016.

III Oikeudellinen arviointi

14. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämä kysymys on olennaisilta osin sama kuin mikä esitettiin asiassa *Vital Pérez*,²¹ mutta asiayhteys, jossa se tulee esiin, poikkeaa siitä siinä mielessä, että kyseessä ei ole enää paikallispoliisi vaan itsehallintoalueen poliisi. Tehtävät ovat hyvin erilaiset. Lisäksi tuomiossa *Vital Pérez*²² käsitelty ikäraja oli 30 vuotta. Salaberria Sorondoa koskee puolestaan ylempi eli 35 vuoden ikäraja.

15. Huolimatta näistä eroista, joihin palaan tuonnempana, tuomiossa *Vital Pérez*²³ ratkaistiin jo tiettyjä alustavia seikkoja, joilla on merkitystä nyt käsiteltävän asian kannalta.

16. Ensinnäkin muutetun asetuksen 315/1994 kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jota hakuilmoituksesta 1.4.2014 tehdyllä päätöksellä vain sovellettiin, vaikuttaa poliisien palvelukseenoton ehtoihin, koska siinä säädetään, että yli 35-vuotiaita henkilöitä ei voida hyväksyä Baskimaan itsehallintoalueen poliisikuntaan. Näin ollen direktiiviä 2000/78 sovelletaan tällaiseen tilanteeseen.²⁴

21 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

22 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

23 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

24 — Ks. analogisesti tuomio 13.11.2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, 30 ja 31 kohta). Muistutettakoon siitä, että direktiivin 2000/78 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että kyseistä direktiiviä sovelletaan kaikkiin henkilöihin sekä julkisella että yksityisellä sektorilla, julkisyhteisöt mukaan lukien, kun kyseessä on muun muassa työn tai itsenäisen ammatin harjoittamista koskevat edellytykset, myös valinta- ja työhönnotoperusteet, alasta ja ammattiasemasta riippumatta, sekä uralla eteneminen. Muistutettakoon lisäksi, että vaikka ikäyrjännän kieltoa koskeva yleisperiaate on vahvistettu myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklassa, unionin tuomioistuin tutkii riidan, jossa ovat vastakkain yksityishenkilö ja julkishallinto ja joka koskee tätä yleisperiaatetta, vain direktiivin 2000/78 perusteella (ks. tuomio 7.6.2012, *Tyrolean Airways Tiroler Luftfahrt Gesellschaft* (C-132/11, EU:C:2012:329, 21–23 kohta) ja tuomio 13.11.2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, 25 kohta)).

17. Toiseksi direktiivin 2000/78 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään ikään perustuvan erilaisen kohtelun olemassaolosta, että välittömänä syrjintänä pidetään sitä, että henkilöä kohdellaan esimerkiksi iän perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan vertailukelpoisessa tilanteessa. Muutetun asetuksen 315/1994 4 §:n b kohdasta seuraa, että tiettyjä henkilöitä kohdellaan epäsuotuisammin kuin toisia, jotka ovat vertailukelpoisessa tilanteessa, yksinomaan sillä perusteella, että he ovat yli 35-vuotiaita. Kyseessä on selvästi suoraan ikään perustuva erilainen kohtelu.²⁵

18. Vielä on selvitettävä hankalampi kysymys, joka koskee sitä, voidaanko tämä erilainen kohtelu perustella direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdalla tai kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdalla.

A Direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdan tulkinta

19. Direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”jäsenvaltiot voivat säätää, että erilainen kohtelu, joka perustuu rotuun tai etniseen alkuperään liittyvään ominaisuuteen, ei ole syrjintää, jos tiettyjen työtehtävien luonteen tai niiden yhteyksien vuoksi, joissa tehtävät suoritetaan, kyseinen ominaisuus on todellinen ja ratkaiseva työhön liittyvä vaatimus, edellyttäen että tavoite on oikeutettu ja että vaatimus on oikeasuhteinen”.

20. Espanjan hallitus, Irlanti sekä Ranskan ja Italian hallitukset katsovat, että kansallinen lainsäädäntö, jossa vahvistetaan 35 vuoden ikäraja osallistumiselle Baskimaan itsehallintoalueen poliisin virkaa koskevaan valintamenettelyyn, on perusteltavissa tällä säännöksellä, koska tehtävät, joita sen poliisit hoitavat, vaativat erityisen hyvää fyysistä kuntoa, mikä on todellinen ja ratkaiseva työhön liittyvä vaatimus, ja että kyseisellä lainsäädännöllä on oikeutettu tavoite varmistaa poliisin yksiköiden operatiivisuus ja moitteeton toiminta, minkä lisäksi se on oikeasuhteinen. Pääasian kantaja ja komissio sitä vastoin epäilevät riidanalaisen ikärajan yhteensopivuutta direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdan kanssa.

21. Direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdan tulkinnan osalta tuomiosta Vital Pérez²⁶ voidaan tehdä jälleen tiettyjä päätelmiä, kun otetaan huomioon samankaltaisuudet nyt käsiteltävän asian ja kyseiseen tuomioon johtaneen asian välillä. Aluksi on muistutettava siitä, että direktiivin 2000/78 johdanto-osan 23 perustelukappaleen mukaan erilainen kohtelu saattaa olla oikeutettua vain erittäin rajoitetuissa tilanteissa, jos esimerkiksi jokin ikään liittyvä ominaisuus muodostaa työhön liittyvän todellisen ja ratkaisevan vaatimuksen, ja että direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohta on tulkittava suppeasti, koska sen perusteella on mahdollista poiketa syrjintäkiellon periaatteesta.²⁷

22. Pidän tämän mielessä ja aluksi seuraavassa vahvistan, että kyseessä on työhön liittyvä todellinen ja ratkaiseva vaatimus sekä oikeutettu tavoite, minkä jälkeen selvitan vielä, onko pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä oleva kansallinen lainsäädäntö suhteellisuusperiaatteen mukainen.

1. Työhön liittyvä todellinen ja ratkaiseva vaatimus sekä oikeutettu tavoite

23. Tähän ennakkoratkaisumenettelyyn osallistuneiden osapuolten kesken on riidatonta, että sitä, että asianomaisella on erityiset fyysiset kyvyt, voidaan pitää direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna ”todellisena ja ratkaisevana vaatimuksena”, jotta asianomainen voi toimia poliisin ammatissa Baskimaan itsehallintoalueella. Unionin tuomioistuimien on näet jo todennut, että ”henkilöiden ja omaisuuden suojelemista, rikoksenteekijöiden pidättämistä ja säilössä pitämistä sekä ennalta ehkäisevää partiointia koskevat tehtävät voivat vaatia fyysisen voiman käyttöä”.²⁸ Näiden tehtävien

25 — Ks. analogisesti tuomio 13.11.2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371, 33 kohta).

26 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

27 — Ks. tuomio 13.11.2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371, 46 ja 47 kohta).

28 — Ks. tuomio 13.11.2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371, 39 kohta).

luonne edellyttää erityisiä fyysisiä kykyjä, koska fyysisistä toimintavajeista voi olla näiden tehtävien hoitamisessa merkittäviä seurauksia sekä poliisimiehille itselleen ja kolmansille että myös yleisen järjestyksen ylläpitämiselle.²⁹ Lisäksi erityisten fyysisten kykyjen omaaminen on ikään liittyvä ominaisuus.³⁰

24. Näin ollen on myönnettävä viimeksi mainittujen unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä esitettyjen toteamusten perusteella, että se, että asianomaisella on erityisen hyvät fyysiset kyvyt, jotta hän voi huolehtia ihmisten ja omaisuuden suojelusta, taata jokaisen oikeuksien ja vapauksien vapaan käyttämisen ja huolehtia kansalaisten turvallisuudesta – nämä ovat Baskimaan itsehallintoalueen poliisiin kolme keskeistä tehtävää, jotka on kuvattu (tosin melko epämääräisesti) lain 4/1992 26 §:n 1 momentissa³¹ –, on tähän työhön liittyvä todellinen ja ratkaiseva vaatimus.

25. Osapuolten kesken on niin ikään kiistatonta, että riidanalaisen lainsäädännön tavoitetta voidaan pitää ”oikeutettuna”. Erityisen hyviä fyysisiä kykyjä, jota haetaan vahvistamalla ikäraja Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunnan valintamenettelyssä, vaaditaan näet siksi, että varmistettaisiin poliisin yksiköiden operatiivisuus ja moitteeton toiminta takaamalla se, että vastikään palvelukseen otetut henkilöt kykenevät hoitamaan fyysisesti raskaimmat tehtävät verrattain pitkään uransa aikana. Unionin tuomioistuin on jo muistuttanut nimenomaan direktiivin 2000/78 johdanto-osan 18 perustelukappaleen sisällöstä,³² ja todennut, että tällainen näkökohta on kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu oikeutettu tavoite.³³

26. Ainoa lopulta edelleen avoinna oleva kysymys koskee sitä, onko pääasiassa kyseessä oleva kansallinen lainsäädäntö oikeasuhteinen, kun siinä vahvistetaan 35 vuoden ikäraja, eli onko tämä ikäraja asianmukainen tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi, ja onko niin, ettei sillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi.

2. Kansallisen lainsäädännön oikeasuhteisuus

27. Tässä tarkastelun vaiheessa on ratkaistava, onko 35 vuoden ikärajan vahvistaminen pääsyyllä Baskimaan itsehallintoalueen poliisikuntaan tarpeellinen ja oikeasuhteinen toimenpide, kun otetaan huomioon oikeutettu tavoite taata kyseisen yhteisön poliisin yksiköiden operatiivisuus ja moitteeton toiminta.

28. Kun otetaan huomioon ensinnäkin tilastot, jotka osoittavat objektiivisesti Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunnan väistämättömän ikääntymisen, valitun hakijan nimittäminen poliisiin koko toimialalla toimivan viranomaisen tehtäviin kuuluviin tehtäviin, sekä kertomukset, jotka ovat Baskimaan itsehallintoalueen poliisien koulutuksesta vastaavan oppilaitoksen huomautusten liitteenä ja jotka sisältävät joitakin työterveyteen erikoistuneeseen lääketieteeseen perustuvia tietoja,³⁴ se, että pääasiassa kyseessä oleva ikäraja on viisi vuotta korkeampi, on yksi uusi peruste katsoa, että unionin tuomioistuimen pitäisi omaksua tässä tapauksessa eri ratkaisu kuin asiaan Vital Pérez³⁵ liittyneessä asiayhteydessä. On siis korostettava seikkoja, jotka erottavat Baskimaan itsehallintoalueen poliisien tilanteen muiden tilanteesta ja ovat ominaisia sille.

29 — Ks. tuomio 13.11.2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 — Ks. tuomio 13.11.2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

31 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 4 kohta.

32 — Jonka mukaan direktiivin ”seurauksena ei voi olla, että puolustusvoimat, poliisiviranomaiset, vankila- tai pelastusorganisaatiot olisivat velvollisia ottamaan palvelukseen tai pitämään palveluksessa henkilöitä, joilla ei ole vaadittavia valmiuksia suoriutua [kaikista] niistä tehtävistä, joita heiltä voidaan edellyttää ottaen huomioon oikeutettu tavoite säilyttää näiden organisaatioiden toiminnan [operatiivisuus]” (kursivointi tässä).

33 — Ks. tuomio 13.11.2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371, 42–44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 — On kuitenkin myönnettävä, että näihin kertomuksiin sisältyvät tieteelliset tiedot ovat verrattain suppeita verrattuina niihin, joita unionin tuomioistuimelle toimitettiin asiassa Wolf (tuomio 12.1.2010, Wolf (C-229/08, EU:C:2010:3)).

35 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

29. Asiakirja-aineistosta ja unionin tuomioistuimessa käydyistä keskusteluista ilmenee tämän poliisin poliisimiesten tehtävien luonteesta ja uran vaiheista, että valintamenettely, johon pääasian kantaja on halunnut osallistua, on ainoa, jonka kautta voi päästä poliisin ammattiin Baskimaan itsehallintoalueella. Näiden poliisimiesten tehtävät ovat lähinnä täytäntöönpanotehtäviä. Perustason poliisille ei anneta hallintotehtäviä, koska puhtaasti hallinnollinen henkilöstö otetaan palvelukseen muilla valintamenettelyillä, jotka järjestetään täysin erillään pääasiassa kyseessä olevasta menettelystä. Palvelukseenottohetkellä odotetaan, että poliisi kykenee hoitamaan minkä tahansa ammatilleen luonteenomaisen tehtävän.

30. Onnistumista valintamenettelyssä seuraa 27 kuukauden³⁶ pituinen perehdyttämiskoulutusjakso. Valintamenettely on yleisluonteinen, ja mahdollinen erikoistuminen suoritetaan vasta uran aikana poliiseille tarjottavassa jatkuvassa koulutuksessa. Ei siis ole mahdollista erotella etukäteen toisistaan poliiseja, jotka harjoittavat olennaista osaa työstään pääosin fyysisissä tehtävissä, ja poliiseja, jotka suuntautuvat fyysisesti vähemmän vaativille alueille, kuten teknisen poliisitutkinnan tehtäviin. Perustason poliisien odotetaan joka tapauksessa kykenevän mahdolliseen erikoistumiseensa saakka ottavan hoitaakseen virkaansa kuuluvia fyysisiä tehtäviä.

31. Koska Baskimaan itsehallintoalueen poliisit altistuvat jatkuvasti riskeille ja stressille, säädösten mukaan heidät voidaan heidän pyynnöstään siirtää kevennettyyn aktiivipalvelukseen 56 vuoden iästä lähtien. Tälle kevennetylle aktiivipalvelukselle on ominaista vapautus yötyöstä, vapautus osallistumisesta poliisin toimitilojen ulkopuolella partioiviin joukkoihin ja viikoittaisen työajan vähennys. Vastineeksi poliisi sitoutuu jäämään eläkkeelle 59 tai 60 vuoden iässä normaalin 65 vuoden eläkeiän sijasta. Baskimaan itsehallintoalueen poliisien koulutuksesta vastaavan oppilaitoksen mukaan käytännössä lähes kaikki Baskimaan itsehallintoalueen poliisit, jotka voivat ikänsä perusteella tulla siirretyiksi kevennettyyn aktiivipalvelukseen, hakevat sitä.

32. Todettakoon lopuksi, että Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunta on yhteisö, jonka henkilöstö objektiivisesti arvioiden ikääntyy kovaa vauhtia. Baskimaan itsehallintoalueen poliisien koulutuksesta vastaavan oppilaitoksen antamista tiedoista ilmenee, että tämä ammattikunta koostuu tällä hetkellä 8 000 poliisista. Vuonna 2009 heistä 59 oli 60–65-vuotiaita ja 1 399 oli 50–59-vuotiaita. Vuonna 2018 ennustetaan 1 135 poliisin olevan 60–65-vuotiaita, ja 4 660 poliisia eli yli puolet henkilöstöstä, on 50–59-vuotiaita. Vuoteen 2025 ulottuvan ennusteen mukaan yli 50 prosenttia henkilöstöstä on tuolloin 55–65-vuotiaita.³⁷

33. Baskimaan itsehallintoalueen poliisien koulutuksesta vastaavan oppilaitoksen kirjallisten huomautusten liitteenä olevista kertomuksista ilmenee niin ikään, että palautumiskyvyssä on havaittavissa selvä heikentyminen 40 vuoden iästä lähtien. Ikääntymisestä johtuva toimintakyvyn huomattava rapistuminen alkaa 40–45 vuoden iässä, eikä yli 55-vuotiaan poliisin voida missään tapauksessa katsoa omaavan tarvittavia fyysisiä ja psyykkisiä kykyjä hänen ammattinsa asianmukaiseen harjoittamiseen siten, että siitä ei aiheutuisi mitään riskiä hänelle itselleen eikä kolmansille henkilöille.

34. Tästä seuraa, että henkilö, joka on 35 vuoden ikäinen osallistuessaan valintamenettelyyn, aloittaa virassaan, jos hän tulee valituksi, 27 kuukauden perehdyttämiskoulutuksen jälkeen eli 37 vuoden ikäisenä. Voidaan katsoa, että hänellä on edessään 13 palvelusvuotta, joiden aikana hänen psyykkiset ja fyysiset kykynsä ovat parhaimmillaan, mutta heikkenevät sen jälkeen huomattavasti, kunnes hän siirtyy kevennettyyn aktiivipalvelukseen.

36 — Eli 9 kuukautta varsinaista koulutusta ja 18 kuukautta työharjoittelua.

37 — Tämä johtuu erityisesti siitä, että Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunta perustettiin 1980-luvulla sen jälkeen kun Baskimaa oli saanut itsehallintoalueen aseman vuonna 1979.

35. Muistutettakoon siitä, että Baskimaan itsehallintoalueen poliisille uskottuihin tehtäviin kuuluvat ihmisten ja omaisuuden suojeleminen, ihmisten oikeuksien ja vapauksien käyttämisen turvaaminen ja huolehtiminen kansalaisten turvallisuudesta itsehallintoalueella. Baskimaan itsehallintoalueen poliisin hoitamat tehtävät ovat poliisin koko toimialalla toimivalle viranomaiselle kuuluvia tehtäviä. Toisin kuin tehtävät, jotka olivat kyseessä asiassa *Vital Pérez*,³⁸ Baskimaan itsehallintoalueen poliisin hoitamat tehtävät vaikuttavat kokonaisuutena arvioituna tosiasiallisesti edellyttävän huomattavan hyvää fyysistä kuntoa, jotta asianomainen kykenisi vastaamaan kaikkiin pyyntöihin, joita poliisi vastaanottaa ammattiaan täysimääräisesti harjoittaessaan. Tehtävät, jotka liittyvät yleisen järjestyksen ylläpitoon, edellyttävät, että henkilöstö kykenee toimimaan ja reagoimaan joka hetki, myös yöllä tai ääriolosuhteissa, riittävällä tavalla ja tarkoituksen eli yhteiskuntarauhan palauttamisen mukaisesti. Varsinaisten poliisin koko toimialalla toimivalle viranomaiselle perinteisesti annettujen tehtävien harjoittamisen lisäksi Baskimaan itsehallintoalueen poliisien on kyettävä esimerkiksi kantamaan erityisvarusteita, jotka annetaan heidän käyttöönsä heidän turvallisuutensa takaamiseksi.

36. Näissä olosuhteissa ja siinä valossa, mitä unionin tuomioistuin totesi tuomiossa *Wolf*,³⁹ katson, että jotta varmistettaisiin Baskimaan itsehallintoalueen poliisin tehokas toiminta, voidaan pitää tarpeellisena, että suurin osa poliiseista kykenee täyttämään fyysisesti vaativimmat tehtävät, joita yli 50-vuotias poliisi kykenee hoitamaan vähemmän tehokkaasti ja joita yli 55-vuotias poliisi ei enää kykene hoitamaan. Koska vuonna 2025 – eli yhdeksän vuoden kuluttua – lähes puolet henkilöstöstä on kevennettyssä aktiivipalveluksessa, tämä edellyttää sitä, että nyt toteutetaan toimenpiteitä, jotta palautettaisiin jonkinlainen tasapaino enemmän ja vähemmän aktiivisten poliisien välillä. On selvästi tarpeellista pitää Baskimaan itsehallintoalueen järjestysvoimissa yllä verrattain tasapainoista ikäjakaumaa, jota säilytetään Baskimaan itsehallintoalueen poliisin operatiivisuus.⁴⁰ Kun otetaan huomioon sen tämänhetkinen kokoonpano, palvelukseenotto ilman ikärajaa tai ylempään ikärajan mukaan saattaisi näet johtaa siihen, että liian suurta osaa henkilöstöstä ei voitaisi määrätä fyysisesti vaativimpiin tehtäviin.⁴¹

37. Tämä tosiasiallinen tilanne korostaa sitä, että Baskimaan itsehallintoalueen poliisin järjevä organisointi edellyttää sen operatiivisuuden ja moitteettoman toiminnan varmistamiseksi – ainakin keskipitkällä aikavälillä – että palautetaan fyysisesti vaativien ja iäkkäimmille poliiseille sopimattomien toimien ja fyysisesti vähemmän vaativien ja näille poliiseille mukautettujen toimien välinen korrelaatio,⁴² etenkin kun unionin tuomioistuin on todennut, että fyysisistä toimintavajeista voi olla erityisesti henkilöiden suojelemiseen, rikollisten pidättämiseen ja säilössä pitämiseen sekä ennalta ehkäisevään partiointiin liittyvien tehtävien hoitamisessa merkittäviä seurauksia sekä poliisimiehille itselleen ja kolmansille että myös yleisen järjestyksen ylläpitämiselle.⁴³ Tämä pätee sitä suuremmalla syyllä itsehallintoalueiden poliiseille kuuluviin lisätehtäviin, jotka liittyvät pakkokeinojen käyttöön pakkotäytäntöpanon yhteydessä, mielenosoitusten suojeeluun ja järjestyksen ylläpitämiseen suurtaapahtumissa tai terrorismin vastaiseen toimintaan.⁴⁴

38 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

39 — Tuomio 12.1.2010 (C-229/08, EU:C:2010:3).

40 — Unionin tuomioistuin myönsi 12.1.2010 antamassaan tuomiossa *Wolf* (C-229/08, EU:C:2010:3), että iäkkäämpien virkamiesten työskentely fyysisesti vähemmän vaativien tehtävien parissa edellyttää, että heidät korvataan nuorilla virkamiehillä (ks. kyseisen tuomion 43 kohta).

41 — Ks. analogisesti tuomio 12.1.2010, *Wolf* (C-229/08, EU:C:2010:3, 43 kohta).

42 — *Idem*.

43 — Ks. tuomio 13.11.2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 — Espanjan hallitus korostaa tässä yhteydessä, että ETA-terroristijärjestön jäsenet ovat nuoria ja että tehokas tämän järjestön vastainen työ edellyttää, että henkilöstöllä on vastaavat aineelliset ja henkilöresurssit ja että sillä on erityisesti erinomainen fyysinen kunto (ks. Espanjan hallituksen kirjallisten huomautusten 34 kohta). Tämän järjestön valvonta edellyttää lisäksi lukuisia yöaikaan suoritettavia tehtäviä, joista iäkkäimmät poliisit tunnetusti vapautetaan. Espanjan hallitus ei ole kuitenkaan ilmoittanut, miten suuri osuus Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunnan perustason poliisin työstä on terrorismin vastaista työtä.

38. Lisäksi pelättävissä olevat Baskimaan itsehallintoalueen poliisin yksiköiden toiminnan puutteet tekevät mahdottomaksi sen, että fyysisesti vaativien ja poissulkevien kokeiden järjestäminen valintamenettelyn yhteydessä voisi olla vähemmän rajoittava vaihtoehtoinen toimenpide. Tavoite ylläpitää Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunnan operatiivisuus ja moitteeton toiminta edellyttävät tietynlaisen ikärakenteen palauttamista, joten erityisten fyysisten kykyjen omaamista ei pidä arvioida staattisesti, vain valintahetkellä T, vaan päinvastoin dynaamisesti eli siten, että otetaan huomioon myös palvelusvuodet, jotka seuraavat onnistumista valintamenettelyssä.

39. Samoin juuri sen vuoksi, että Baskimaan itsehallintoalueen poliisin tilanne on aivan erityinen, ikärajojen vertailu Espanjan muiden poliisikuntien ikärajoihin, jotka unionin tuomioistuimien saattoi ottaa huomioon tuomiossa *Vital Pérez*,⁴⁵ lakkaa olemasta ratkaisevaa.⁴⁶

40. Katson siis kaikista edellä esitetyistä syistä, että unionin tuomioistuimen ei pitäisi jättää huomiotta organisatorisia vaikeuksia, joita Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunta on kohdannut – ovatpa ne tämänhetkisiä tai tulevia – ja että sen pitäisi näin ollen todeta, että pääasiassa kyseessä oleva kansallinen lainsäädäntö sopii yhteen direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdan kanssa.

41. Olen kuitenkin myös vakuuttunut siitä, että tämä yhteensopivuus pitäisi todeta vain siksi ajaksi kuin on aivan välttämätöntä sellaisen ikärakenteen palauttamiseksi, joka ei enää uhkasi Baskimaan itsehallintoalueen poliisin yksiköiden operatiivisuutta ja moitteetonta toimintaa.

42. Edellä esitetystä seuraa, että direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa vahvistetaan 35 vuoden enimmäisikä Baskimaan itsehallintoalueen poliisien palvelukseenotolle, siltä osin kuin se on ehdottoman tarpeellista sellaisen ikärakenteen palauttamiseksi, joka ei enää uhkaa näiden poliisin yksiköiden operatiivisuutta ja moitteetonta toimintaa.

B Direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan tulkinta

43. Koska kansallisella lainsäädännöllä käyttöön otettu erilainen kohtelu, jolla on vahvistettu 35 vuoden ikäraja osallistumiselle Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunnan valintamenettelyyn, on mielestäni perusteltavissa direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohdalla, ei ole tarpeen selvittää, onko tilanne tällainen myös kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdan nojalla.⁴⁷ Esitän siis vain täysin toissijaisesti muutamia näkökohtia tästä seikasta.

44. Direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa säädetään, että ”jäsenvaltiot voivat säätää, että ikään perustuvaa erilaista kohtelua ei pidetä syrjintänä, jos sillä on kansallisen lainsäädännön puitteissa objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu, erityisesti työllisyyspoliittinen, työmarkkinoita tai ammatillista koulutusta koskeva oikeutettu tavoite, ja jos tämän tavoitteen toteuttamiskeinot ovat asianmukaiset ja tarpeen”. Tällaista erilaista kohtelua ”voi olla erityisesti – – enimmäisiään vahvistaminen työhönoton edellytykseksi kyseisen toimen koulutusvaatimusten perusteella tai jotta työ voisi kestää kohtuullisen ajan ennen eläkkeelle siirtymistä”.⁴⁸

45 — Tuomio 13.11.2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371, 50 ja 51 kohta).

46 — Espanjan kansallisissa poliisivoimissa työskentelee 65 000 poliisia. Tästä henkilöstöstä oli 5.5.2016 34 prosenttia 18–35-vuotiaita ja 32 prosenttia 36–44-vuotiaita. Kansallisten poliisivoimien poliiseista 66 prosenttia oli siis 18–44-vuotiaita. Espanjan hallitus on myös myöntänyt, että kansallisten poliisivoimien tehtävät kattavat enemmän byrokraatiaan liittyviä tai hallinnollisia tehtäviä kuin itsehallintoalueiden poliisikuntien. Espanjan hallitus antoi nämä tiedot vastauksena unionin tuomioistuimen istunnossa esittämään kysymykseen, jolla pyrittiin saamaan selvennystä siihen, miksi ikäraja kansallisiin poliisivoimiin liittymiselle oli poistettu.

47 — Ks. tuomio 12.1.2010, *Wolf* (C-229/08, EU:C:2010:3, 45 kohta).

48 — Direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan c alakohta.

45. Asetuksen 120/2010 perustelut eivät kovin hyvin selvennä sitä, mihin tavoitteeseen osallistumiselle Baskimaan itsehallintoalueen poliisikunnan valintamenettelyyn vahvistetulla 35 vuoden ikärajalla pyritään.⁴⁹ Koska tähän ennakkoratkaisumenettelyyn osallistuneiden osapuolten huomautuksissa on keskitytty lähinnä tarkastelemaan direktiivin 2000/78 4 artiklan 1 kohtaa, asiakirja-aineistoon sisältyy vähemmän tietoja, joista voisi olla hyötyä kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdan soveltamisen kannalta.

46. Baskimaan itsehallintoalueen poliisien koulutuksesta vastaava oppilaitos esittää tavoitteen, joka liittyy Baskimaan poliisikunnan organisatoriseen ja taloudelliseen tasapainoon sekä tarpeeseen luoda tasapainoinen ikäpyramidi. Espanjan hallitus puolestaan vetoaa koulutusvaatimukseen, kohtuullisen työskentelyjakson tarpeellisuuteen ennen eläkkeelle siirtymistä tai tarkemmin täsmentämättömiin työvoimapolitiittisiin seikkoihin.

47. Tavoite varmistaa kohtuullinen työssäolojakso ennen eläkkeelle siirtymistä ja ikärajan perusteleva koulutusvaatimuksilla ovat tavoitteita, joiden hyväksyttävyyys ilmenee suoraan direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan sanamuodosta.⁵⁰

48. Suhtaudun sitä vastoin varauksellisemmin siihen, että mahdollisuus tavoitella ja ylläpitää Baskimaan itsehallintoalueen organisatorista ja taloudellista tasapainoa tai tarve luoda tasapainoinen ikäpyramidi voisivat olla direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan mukaisia hyväksyttäviä tavoitteita, sillä kyseiset tavoitteet ovat unionin tuomioistuimen mukaan ”sosiaalipoliittisia tavoitteita, kuten työllisyyspolitiikkaan, työmarkkinoihin tai ammatilliseen koulutukseen liittyvät tavoitteet”.⁵¹

49. Joka tapauksessa sen jälkeen kun on todettu direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan nojalla oikeutettu tavoite, on vielä ratkaistava, ylitetäänkö 35 vuoden ikärajan vahvistamisella se, mikä on asianmukaista ja tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

50. Jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta niiden toimenpiteiden valinnassa, joilla niiden sosiaali- ja työllisyyspolitiikan tavoitteet voidaan toteuttaa. Tämä harkintavalta ei voi kuitenkaan johtaa siihen, että syrjäntäkiellon periaatteesta tehdään merkityksetön.⁵² Siltä osin kuin kyseessä on Baskimaan itsehallintoalueen poliisin toimeen vaadittavaan koulutukseen liittyvä tavoite, tällainen ikäraja ei näytä olevan perusteltavissa millään asiakirja-aineistoon sisältyvällä asiakirjalla. Lisäksi on todettava tavoitteesta varmistaa kohtuullinen työssäolojakso ennen siirtymistä eläkkeelle, että näiden poliisien ”normaali” eläkeikä on 65 vuotta, joten teoriassa tehtävässä jopa 40-vuotiaana aloittava poliisi voisi jatkaa siinä 25 vuotta.⁵³

49 — Siinä mainitaan halu ”laajentaa mahdollisuuksia päästä Baskimaan poliisikuntaan suuremmalle määrälle mies- ja naispuolisia kansalaisia mahdollistamalla se, että sen henkilöstö on kehittänyt työnsä edellyttämää maksimaalista potentiaalia”.

50 — Ks. myös tuomion 13.11.2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371) 65 kohta.

51 — Ks. tuomio 5.3.2009, *Age Concern England* (C-388/07, EU:C:2009:128, 46 kohta), tuomio 18.6.2009, *Hütter* (C-88/08, EU:C:2009:381, 41 kohta) ja tuomio 13.9.2011, *Prigge ym.* (C-447/09, EU:C:2011:573, 81 kohta). Ks. yleistä etua koskevien tavoitteiden ja direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden välisistä eroista ratkaisuehdotukseni *Vital Pérez* (EU:C:2014:2109, 42 kohta ja sitä seuraavat kohdat). Unionin tuomioistuin on tunnustanut tarpeen saavuttaa tasapainoinen ikärakenne oikeutetuksi tätä säännöstä sovellettaessa ainoastaan siltä osin kuin sillä edistetään työllistämiseen liittyviä tavoitteita, kuten erityisesti nuorten palvelukseen ottamista töiden jakamiseksi paremmin sukupolvien välillä (ks. ratkaisuehdotukseni *Vital Pérez* (EU:C:2014:2109, 50 ja 51 kohta). Ks. myös tuomio 16.10.2007, *Palacios de la Villa* (C-411/05, EU:C:2007:604, 53 kohta); tuomio 21.7.2011, *Fuchs ja Köhler* (C-159/10 ja C-160/10, EU:C:2011:508, 68 kohta); tuomio 6.11.2012, komissio v. *Unkari* (C-286/12, EU:C:2012:687, 62 kohta) ja tuomio 13.11.2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, 63 kohta). Espanjan hallitus ei näytä sitoneen tavoitetta luoda tasapainoinen ikäpyramidi varsinaisen työllisyyspolitiikan tavoitteisiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mahdollisia lisäselvityksiä.

52 — Ks. tuomio 13.11.2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, 67 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

53 — Vaikka tämä poliisi ei suorita kaikkia näitä 25:tä vuotta tosiasiallisessa normaalipalveluksessa ikään liittyvän psyykkis-fyysisten toimintojen heikkenemisen vuoksi. Myöskään mikään perustelu, joka liittyy Baskimaan itsehallintoalueen poliisikuntaan myöhään liittyneiden poliisien eläkeoikeuteen, ei voi menestyä. Vaikka oletettaisiin, että tällainen perustelu voitaisiin tutkia direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan perusteella, korostan, että yhtäältä Espanjan hallitus on selvästi hylännyt tällaisen perustelun istunnossa, ja että toisaalta tämänhetkiset sosio-ekonomiset olosuhteet tekevät ammatillisista urista yhä vähemmän lineaarisia, joten voidaan legitimiä olettaa, että poliisi, joka tulee tehtävänsä 40-vuotiaana, on suorittanut eläkemaksuja ammatillisella urallaan ennen liittymistään poliisikuntaan.

51. Näin ollen olisi mielestäni vaikea ajatella, että 35 vuoden ikäraja pääsyyllä Baskimaan itsehallintoalueen poliisikuntaan voisi olla perusteltavissa direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdalla.

IV Ratkaisuehdotus

52. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vascon kysymykseen seuraavasti:

Yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27.11.2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY 4 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa vahvistetaan 35 vuoden enimmäisikä Baskimaan itsehallintoalueen poliisien palvelukseenotolle, siltä osin kuin se on ehdottoman tarpeellista sellaisen ikärakenteen palauttamiseksi, joka ei enää uhkaa näiden poliisin yksiköiden operatiivisuutta ja moitteetonta toimintaa.